

Prilog 1

**Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova**

**INFORMACIJA
o izmjenama Finansijskog sporazuma između Evropske komisije, Crne Gore i
Kosova za IPA III Program prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo 2021-2027**

Podgorica, oktobar 2024. godine

I IPA III Program prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo 2021-2027

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovode se u okviru politike proširenja Evropske unije, te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrosusjedskih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

U finansijskom periodu 2021-2027, Crna Gora trenutno učestvuje u ukupno jedanaest programa prekogranične i transnacionalne saradnje. Program prekogranične saradnje između Crne Gore i Kosova 2021-2027 (Program) je nastavak programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo 2014-2020. Ovaj program podržava prekograničnu saradnju u cilju promocije dobrosusjedskih odnosa, podsticanja evropskih integracija i promocije društveno-ekonomskog razvoja kroz zajedničke lokalne i regionalne inicijative.

U cilju sprovođenja Programa, Evropska komisija, Vlada Crne Gore i Vlada Republike Kosovo zaključile su Finansijski sporazum, koji je stupio na snagu 9. avgusta 2023. godine, a kojim su utvrđeni kriterijumi za pružanje podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnosi na podršku i uslove pod kojima će se upravljati podrškom. Takođe, potpisivanjem ovog Sporazuma obezbijedena je osnova za izvršavanje svih obaveza koje države preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni Programom.

Za potrebe izrade Programskog dokumenta, koji je sastavni dio Finansijskog sporazuma (Aneks1), u konsultacijama su učestvovala sve strane potpisnice. Proces programiranja obuhvatio je period od 16 mjeseci, od kraja aprila 2020. do jula 2021. godine. Pripreme koje su uključivale obje operativne strukture (OS) počele su početkom maja 2020. i nastavljene do 3. jula 2021. godine. Za pripremu programa formiran je Zajednička radna grupa, sačinjena od predstavnika nadležnih institucija Crne Gore i Kosova (JTF). Tokom pripreme Programskog dokumenta, organizovano je pet sastanaka ove radne grupe. Nakon sprovedene procedure interservisnih konsultacija, Programski dokument je usvojen od strane Evropske komisije odlukom C(2022) 3597 od 31. maja 2022. godine.

Opšti cilj Programa se odnosi na promociju dobrosusjedskih odnosa, podsticanje evropske integracije i jačanje društvenog, ekonomskog i teritorijalnog razvoja programskog prekograničnog područja poboljšanjem zdravstvenih i socijalnih usluga i razvojem održivog turizma. Opšti cilj će biti postignut kroz sljedeće tematske klastere i prioritete, shodno klasifikaciji iz Priloga III Regulative (EU) 2021/1529 o uspostavljanju Instrumenta pretprijetne podrške (IPA III) :

I Tematski klaster: Unaprijeđene prilike za zapošljavanje i socijalna prava

Tematski prioritet 1: **Zapošljavanje, mobilnost radne snage i socijalna i kulturna inkluzija preko granica**

Posebni cilj 1.1: Povećano prekogranično zapošljavanje mladih i ranjivih grupa

II Tematski klaster: Unaprijeđeno poslovno okruženje i konkurentnost

Tematski prioritet 2: **Turizam i kulturno i prirodno naslijeđe**

Posebni cilj 2.1: Podstaci održivi turizam u prekograničnom regionu

III Tematski klaster: Unaprijeđeni kapacitet lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima – ovaj tematski klaster ima horizontalni značaj, i na njega će se odnositi aktivnosti iz drugih klastera.

Tehnička podrška predstavlja zaseban prioritet koji služi da olakša proces sprovođenja samog Programa. Specifični cilj ovog prioriteta je da osigura efikasnu, djelotvornu, transparentnu i blagovremenu implementaciju programa prekogranične saradnje kao i podizanje svijesti o programu među nacionalnim, regionalnim i lokalnim zajednicama i, uopšteno, stanovništvom u prihvatljivom programskom području. Prioritet se sprovodi kroz projekat Tehničke podrške.

Inicijalni Finansijski sporazum je stupio na snagu 9. septembra 2023. godine. Ciljevi Programa i tematski klasteri definisani inicijalnim Finansijskom sporazumom ostaju nepromijenjeni.

II Sredstva potrebna za realizaciju Sporazuma

Stopa finansiranja EU na nivou svakog tematskog prioriteta (osim tehničke podrške) nije manja od 20%, niti veća od 85% prihvatljivih troškova. Sufinansiranje tematskih prioriteta obezbjeđuju korisnici bespovratnih sredstava, u iznosu od najmanje 15% ukupnih troškova na nivou projekta. Iznos opredijeljen za tehničku podršku sprovođenju Programa je ograničen na 10% ukupne vrijednosti doprinosa EU, dok je stopa finansiranja tehničke podrške od strane EU 100%.

Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa iznosi 9.734.118 eura, a maksimalni doprinos EU ovom Programu je 8.400.000 eura. Finansijski sporazum se odnosi generalno na cijelu perspektivu 2021-2027, a u pogledu finansijskih sredstava Sporazumom se trenutno potvrđuje alokacija za 2022. godinu, dok će usvajanje preostale alokacije biti odobrene razmjenom pisama između Evropske komisije i korisnika IPA III. EU će IPA sredstva za ovaj Program obezbijediti kroz tri alokacije, tako što će se sredstva raspoloživa za 2021. i 2022. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2022. godinu, sredstva raspoloživa za 2023, 2024. i 2025. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2024. godinu, dok će se sredstva raspoloživa za 2026. i 2027. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2026. godinu. Ukupni procijenjeni budžet za prvu alokaciju sredstava ovog Programa iznosi 2.781.176 eura, dok je maksimalni doprinos EU određen na 2.400.000 eura.

Predloženom izmjenom Sporazuma dodaje se alokacija za 2024. godinu, te je definisano da će Komisija pisanim putem obavijestiti korisnika IPA III o usvajanju naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I. Ukupni procijenjeni budžet za alokaciju za 2024. godinu iznosi 4.171.765 eura, dok je maksimalni doprinos EU određen na 3.600.000 eura.

III Tehnička podrška

Ministarstvo evropskih poslova, kao Upravljačko tijelo Programa, sprovodiće projekat tehničke podrške, koji će imati za cilj da obezbijedi efikasno i efektivno upravljanje i 4 sprovođenje Programa u Crnoj Gori, kao i pružanje podrške podnosiocima predloga projekata i korisnicima bespovratih sredstava.

Tehnička podrška je usmjerena, između ostalog, na obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije Programom, a u cilju finansiranja aktivnosti koje sprovode Upravljačko tijelo, Zajednički tehnički sekretarijat, Revizorsko tijelo, Ugovorno tijelo, kao i svih drugih aktivnosti koje su neophodne u procesu upravljanja Programom. Ovo će se postići uspostavljanjem i radom Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa, sa glavnom kancelarijom na teritoriji Crne Gore (Podgorica) i područnom kancelarijom na Kosovu (Priština). Za ovaj prioritet EU obezbjeđuje 100% finansiranja, a ukupno opredjeljena sredstva za tehničku podršku za period 2021-2027 su 840.000 eura.

Tehnička podrška ostaje nepromijenjena uprkos predloženim izmjenama.

EVROPSKA KOMISIJA
SUSJEDSTVO I PREGOVORI O
PROŠIRENJU

D – ZAPADNI BALKAN

Direktor

Brisel,

Predmet: Izmjena br. 1 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo* za period 2021-2027

Poštovani državni sekretare Božoviću,

Poštovani gospodine Canoli,

Evropska komisija, Crna Gora i Kosovo prvobitno su zaključili Finansijski sporazum u vezi sa Programom prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo za 2021-2027 9. avgusta 2023. godine (u daljem tekstu „**Finansijski sporazum**“).

U skladu sa članom 1(2) Posebnih uslova Finansijskog sporazuma, svrha ove izmjene je odobrenje finansijske obaveze u iznosu od 3.600.000 EUR za 2024. (doprinos EU), kako je navedeno u Aneksu I.

U skladu sa članom 2(1) Posebnih uslova, period izvršenja Finansijskog sporazuma za budžetska izdvajanja za 2024. je 12 godina od dana stupanja na snagu ove izmjene putem razmjene pisama. U skladu sa članom 2(2) Posebnih uslova, operativni period sprovođenja za budžetska izdvajanja za 2024. je 6 godina od dana stupanja na snagu ove izmjene putem razmjene pisama. Sljedeće izmjene i dopune Finansijskog sporazuma se smatraju neophodnim:

1. Član 1 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

- (1) Unija je saglasna da finansira, a IPA III korisnici prihvataju finansiranje sljedećeg Programa prekogranične saradnje kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo za 2021-2027 broj(evi) Opšte obaveze:
ACT 60805

za 2022. godinu: JAD.974967

za 2024. godinu: JAD.974968

* Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom SB UN 1244/1999 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova

g. Bojan Božović
Državni sekretar
Nacionalni IPA koordinator
Ministarstvo evropskih poslova

g. Florim Canoli
Nacionalni IPA koordinator
Kabinet premijera
Vlada Kosova

Bulevar revolucije 15

81000 Podgorica,

Crna Gora

imejl: bojan.bozovic@mep.gov.me

Majka Tereza 14

10000 Priština

Kosovo

imejl: Florim.Canolli@rks-gov.me

Ovaj Program prekogranične saradnje finansira se iz budžeta Unije na osnovu sljedećeg osnovnog akta: Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III).

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Zamolili bismo vas da odgovorite na ovo pismo uz saglasnost na gore obrazložene izmjene koristeći model dopisakojim se prihvata izmjena u vidu u Dodatka 1 Ova razmjena pisama će predstavljati Izmjenu br. 1 Finansijskog sporazuma koji stupa na snagu na dan posljednjeg potpisivanja pisma kojim se prihvata izmjena od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti korisnike IPA III o datumu stupanja na snagu koji će biti najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

Radujem se vašem odgovoru o prihvatanju ove izmjene.

S poštovanjem,

Svojeručan potpis
Valentina Superti

Prilog: Pismo kojim se prihvata izmjena u vidu Dodatka 1

Dodatak 1: Pismo za odgovor

Brisel, 2024

Valentina Superti
Direktor D
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju

Predmet: Odgovor na Vaš zahtjev za Izmjenu br. 1 Finansijskog sporazuma
 Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo za 2021-2027

Poštovana direktorice,

Na osnovu Vašeg pisma u vezi sa gore navedenim, kojim predlažete sljedeće izmene u Finansijskom sporazumu Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2021-2027 (u daljem tekstu „**Finansijski sporazum**“):

Član 1 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

- (1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III prihvataju finansiranje sljedećeg Programa prekogranične saradnje kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo za 2021-2027

Broj(evi) globalne obaveze:

Za 2022. godinu: JAD.974967

Za 2024. godinu: JAD. 974968

Ovaj program prekogranične saradnje finansira se iz budžeta Unije na osnovu sljedećeg osnovnog akta: Instrument za pretprijetnu pomoć (IPA III).

Nastavno na Vaše pismo u vezi sa odobrenjem finansijske obaveze za 2024, ovim pismom izražavam saglasnost s Izmjenom br. 1 na Finansijski sporazum. Ova izmjena će stupiti na snagu na dan posljednjeg datuma potpisivanja pisama kojima se prihvata ovaj zahtjev od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu koji će biti najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

S poštovanjem,

Nacionalni IPA koordinator

EVROPSKA KOMISIJA
SUSJEDSTVO I PREGOVORI O
PROŠIRENJU

D – ZAPADNI BALKAN

Direktor

Brisel,

Predmet: Izmjena br. 2 Finansijskog sporazuma u vezi sa Programom prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo* za period 2021-2027

Poštovani gospodine Božoviću,
Poštovani gospodine Canoli,

Evropska komisija, Crna Gora i Kosovo zaključili su Finansijski sporazum 'Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo*' za period 2021-2027' 9. 8. 2023. godine (u daljem tekstu "Finansijski sporazum").

U skladu sa članovima 7 i 8 Finansijskog sporazuma, uvedene su derogativne odredbe za povjeravanje i klauzula o suspenziji za dio Finansijskog sporazuma koji se odnosi na povjerene zadatke implementacije pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III.

Komisija je procijenila dodatne informacije dostavljene od strane nacionalnih vlasti (Ref. Ares(2024)2657452 od 11/04/2024) i zaključila da se na osnovu toga suspenzija može ukinuti. Sljedeće izmjene i dopune Finansijskog sporazuma se smatraju neophodnim:

1. Član 8 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

"Član 8 - Zaključivanje i stupanje na snagu

Ovaj Finansijski sporazum smatra se zaključenim na datum kada ga potpiše posljednja strana, a najkasnije do 31. decembra 2023. godine.

Ovaj Finansijski sporazum stupa na snagu na datum kada ga potpiše posljednja strana. U skladu sa verifikacijom dodatnih informacija dostavljenih od strane korisnika IPA III, suspenzija dijela Finansijskog sporazuma koji se odnosi na povjerene zadatke implementacije pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III se ukida.

Trajanje perioda operativne implementacije definisano članom 2(2) dijela Finansijskog sporazuma koji se odnosi na povjerene zadatke implementacije pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III ostaje nepromijenjeno.

Ovaj Finansijski sporazum je sačinjen u tri primjerka na engleskom jeziku, pri čemu se jedan primjerak predaje Komisiji, a po jedan svakom od korisnika IPA III."

* Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom SB UN 1244/1999 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova

g. Bojan Božović
Državni sekretar
Nacionalni IPA koordinator
Ministarstvo evropskih poslova

g. Florim Canoli
Nacionalni IPA koordinator
Kabinet premijera
Vlada Kosova

Bulevar revolucije 15
81000 Podgorica,
Crna Gora
-imejl: bojan.bozovic@mep.gov.me

Majka Tereza 14
10000 Priština
Kosovo
imejl: Florim.Canolli@rks-gov.me

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Ukidanje suspenzije nametnute povjeravanjem zadataka implementacije budžeta pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III.

Zamolili bismo vas da odgovorite na ovo pismo uz saglasnost na gore obrazložene izmjene koristeći model pisma kojim se prihvata izmjena u vidu u Dodatka I Ova razmjena pisama će predstavljati Izmjenu br. 2 Finansijskog sporazuma koji stupa na snagu na dan posljednjeg potpisivanja pisma kojim se prihvata izmjena od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti korisnike IPA III o datumu stupanja na snagu.

Radujemo se vašem odgovoru o prihvatanju ovog amandmana.

S poštovanjem,

Svojeručan potpis
Valentina Superti

Prilog: Pismo kojim se prihvata izmjena u vidu u Dodatka I

Dodatak 1: Pismo odgovor

Brisel, 2024

Valentina Superti
Direktor D
Generalni direktorat za susjedstvo & pregovore o proširenju

Predmet: Odgovor na Vaš zahtjev za izmjenu Finansijskog sporazuma Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo za 2021- 2027

Poštovana direktorice,

Na osnovu Vašeg pisma u vezi sa gore navedenim, kojim predlažete sljedeće izmene u Finansijskom sporazumu Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2021-2027 (u daljem tekstu „**Finansijski sporazum**“):

- Član 8 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

"Član 8 - Zaključivanje i stupanje na snagu

Ovaj Finansijski sporazum smatra se zaključenim na datum kada ga potpiše posljednja strana, a najkasnije do 31. decembra 2023. godine.

Ovaj Finansijski sporazum stupa na snagu na datum kada ga potpiše posljednja strana.

U skladu sa verifikacijom dodatnih informacija dostavljenih od strane korisnika IPA III, suspenzija dijela Finansijski sporazum koji se odnosi na povjerene zadatke implementacije pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III se ukida.

Trajanje perioda operativne implementacije definisano članom 2(2) dijela Finansijski sporazum koji se odnosi na povjerene zadatke implementacije pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III ostaje nepromijenjene.

Ovaj Finansijski sporazum je sačinjen u tri primjerka na engleskom jeziku, pri čemu se jedan primjerak predaje Komisiji, a po jedan svakom od korisnika IPA III."

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Predložene izmjene imaju za cilj:

- Ukidanje suspenzije nametnute povjeravanjem zadataka implementacije budžeta pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III.

Ova razmjena pisama će predstavljati Izmjenu br. 2 Finansijskog sporazuma koji stupa na snagu na dan posljednjeg potpisivanja pisma kojim se prihvata izmjena od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti korisnike IPA III o datumu stupanja na snagu.

S poštovanjem,

Nacionalni IPA koordinator